

Ukrudtsbekæmpelse i vintersæd

En efterårsbekæmpelse af ukrudtet er meget vigtig for at forebygge resistensudvikling hos især græsukrudt. I disse år opleves en stigende udvikling af resistens især i agerrævehale og ital. rajgræs med store økonomiske tab til følge. Marker med græsukrudt – især væselhale, rajgræs og agerrævehale bør først sås i den sidste halvdel af september.

Glyphosat før såning ved pløjefri etablering

Hvis man etablerer vintersæden pløjefrit, skal der anvendes glyphosat i stubben før såning i form af f.eks. 1,0 kg/ha Roundup Power Max. (bekæmper tokimbladet ukrudt, spildkorn og enårig rapgræs frem mod én dag før såning). Ved udfordringer med gold hejre, foretages der en meget øverlig harvning (maks 3 cm) lige efter høst for at fremprovokere spiring heraf. I alle andre tilfælde bør stubben ligge urørt for opnåelse af størst mulig dødelighed af spildfrø. Er der behov for omsætning af halmrester og stub og/eller brydning af den grønne bro (ødelægge fødegrundlag for skadedyr), skal harvning/strigling foretages meget øverligt.

Sprøjtetidspunkt for optimal virkning af jordmidler

Ukrudtsbekæmpelsen i efteråret skal som udgangspunkt foretages, når køresporene er synlige i st. 10-(11), så effekten af jordmidlerne udnyttes bedst muligt. Effekten på græsserne aftager meget, hvis de udvikler mere end et blad inden bekæmpelsen.

Jordmidler virker bedst, når jorden er fugtig, men bliver det tørt efter fremspiring, er det fortsat bedre at sprøjte rettidigt end at sprøjte på for stort ukrudt. Bliver såperioden langstrakt, er det vigtigt at prioritere sprøjtet arbejdet indimellem sårarbejdet. Det er bedre at sprøjte "for tidligt" end for sent – gælder især ved sen såning / risiko for, at marken ikke er farbar senere.

I vinterbyg og -rug med behov for højere doseringer af Legacy end 0,05 l/ha og/eller på lettere jordtyper, vil det være en fordel at udbringe Legacy inden fremspiring, og siden Boxer/Roxy for at undgå svidningsskader. Det er således en fordel, at udbringe 0,1-0,15 l/ha Legacy 0-3 dage efter såning, når jorden har sat sig. Senere kan Boxer/Roxy (+ evt. et bladmiddel) udbringes, når sprøjtesporene er tydelige (st. 10-11). Denne strategi vil især være god, hvis vi får et langt og mildt efterår.

Optimal effekt af Boxer/Roxy

Følgende forhold giver optimal effekt af Boxer/Roxy, og samtidig undgår man afdrift og tab til omgivelserne:

- sprøjt ved temperaturer under 15°C og høj luftfugtighed, dvs. om aften eller natten
- kør max 8 km/t med lav bomhøjde og en vandmængde på min 200 l/ha med alm. sprøjte og min 50 l/ha med Danfoil. Trykket justeres så det passer med kravene om afdriftsreduktion/ift dine dyser.
- sprøjt på fugtig jord og/eller forud for let nedbør

Når man kører med Boxer/Roxy EC er det et lovkrav at anvende en sprøjteteknik, der giver mindst 75% afdriftsreduktion, og der skal føres dokumentation i sprøjtejournalen ved brug af afdriftsreducerende udstyr (dyser). Pga. risikoen for afdrift er det vigtigt at vise særlige hensyn, hvis man har frugt- eller grønsagsproducenter i nærheden – udsæt hvis muligt sprøjtningen til frugten er høstet.

OBS på bekæmpelse af spildraps for at forebygge kålbrok

I flere vintersædsmarker ses desværre ofte store spildrapsplanter i det tidlige forår. Spildraps bør bekæmpes i efteråret senest på deres 2-3-bladstadiet for at undgå opformering af kålbrok.

Mateno Duo – i kombination med Boxer/Roxy mod væselhale i efteråret

Sidste efterår blev Mateno Duo godkendt og viste effektiv bekæmpelse af storkenæb, kornblomst, spildraps, valmuer og fuglegræs (også resistente) i efteråret. Midlet indeholder diflufenican (DFF/Legacy) og aclonifen (Fenix), hvor sidstnævnte er en ny og resistensforebyggende virkningsmekanisme i korn.

Midlet er godkendt med maks. 0,7 l/ha i vinterhvede og tritiale og med maks. 0,35 l/ha i vinterbyg og vinterug.

I vinterbyg og -rug er maks. dosis af Mateno Duo på 0,35 l/ha til den lave side mod de vanskelige arter, og samtidig må midlet i disse to afgrøder ikke udsprøjtes i samblending med Boxer/Roxy, da det kan give svidningsskader.

Erfaringer fra forskellige forsøg og afprøvninger i 2020 viser, at Mateno Duo i kombination med Boxer/Roxy, er – markedets pt. stærkeste løsning mod væselhale i efteråret.

Mateno Duo bør anvendes i vintersædens st. 10-11 (netop når køresporene kan ses). I vinterrug og hybridvinterbyg med øverlig såning er det meget vigtigt, at alle kerner er fremspiret inden behandling for at undgå afgrødeskade.

Vi anbefaler Mateno Duo + Boxer/Roxy i vinterhvede og tritiale målrettet væselhale, storkenæb, kornblomster og/eller resistent kamille, fuglegræs og valmue.

Mod andre ukrudtsarter i vinterhvede, tritiale samt generelt i vinterbyg og -rug anbefaler vi primært Legacy + Boxer/Roxy.

Bekæmpelsesforslag i vinterbyg og rug (tabel 1) og vinterhvede og tritiale (tabel 2)

Vinterbyg tåler ikke de samme midler som de øvrige arter, så i vinterbyg er det kun muligt at bekæmpe græsukrudt "nogenlunde" effektivt i efteråret.

Tabel 1. Strategier for ukrudtsbekæmpelse i vinterbyg og rug, efterår 2020

Vinterbyg og vinterrug			
SKADEVOLDER / PROBLEM	MIDDEL	DOSIS PR. HA	BEMÆRKNINGER
Enårig rapgræs, vindaks, alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt: agerstedmoder, burresnerre, forglemmigej, fuglegræs, tvetand, ærenpris	Når jorden har sat sig og inden fremspiring: Legacy 500 SC	0,12 ltr.	Splitbehandling øger effekten ved tidlig såning, enårig rapgræs og pløjefri dyrkning. Legacy max 0,15 l/ha inden fremspiring. Opfølgning med Boxer/Roxy på kornets st.11, senest st. 12. Anvend højeste dosis Boxer/Roxy hvis meget rajgræs.
	Opfølgning st. 11 (efterår): Boxer/Roxy + evt. Express 50 SX	1,0-2,0 ltr. + evt. 5 g	
Vindaks, enårig rapgræs, alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt: agerstedmoder, burresnerre, forglemmigej, fuglegræs, tvetand, ærenpris	St. 10-11: Boxer/Roxy + Legacy 500 SC	1,0-2,0 ltr. + 0,05 ltr.	Anvendes Express i efteråret, må der ikke anvendes SU-midler som f.eks. Ally og Hussar til foråret.
	Opfølgning st. 12-13 (efterår): + evt. Express 50 SX	+ evt. 5 g	Der kan tilsættes mangan eller lusemiddel efter behov i den opfølgende behandling.

Tabel 2. Strategier for ukrudtsbekæmpelse i vinterhvede og triticale, efterår 2020

Vinterhvede og triticale			
SKADEVOLDER / PROBLEM	MIDDEL	DOSIS PR. HA	BEMÆRKNINGER
Enårig rapgræs, vindaks, lidt alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt: agerstedmoder, burresnerre, forglemmigej, fuglegræs, tvetand, ærenpris, spildraps	Når jorden har sat sig og inden fremspiring: Legacy 500 SC	0,12 ltr.	Splitbehandling øger effekten ved tidlig såning, enårig rapgræs og pløjefri dyrkning. Legacy må anvendes med op til 0,15 ltr./ha inden fremspiring. Opfølgning med Boxer på kornets st.11. Anvendes Express i efteråret, må der ikke anvendes SU-midler (f.eks. Ally og Cossack i foråret)
	Opfølgning st. 11 (efterår): Boxer/Roxy + evt. Express 50 SX	1,0-1,5 ltr. + evt. 5 g	
Vindaks, enårig rapgræs, lidt alm. rajgræs samt alm. tokimbladet ukrudt: agerstedmoder, burresnerre, forglemmigej, fuglegræs, tvetand, ærenpris, spildraps	St. 10-11: Boxer/Roxy + Legacy 500 SC	1,0-1,5 ltr. + 0,05-0,1 ltr.	Anvendes Express 50 SX i efteråret mod f.eks. spildraps, kan der ikke anvendes SU-midler som f.eks. Ally og Cossack til foråret.
	Opfølgning st. 12-13 Evt. Express 50 SX + spredklæbemiddel	Evt. 5 g + 0,15 ltr.	
Væselhale, storkenæb, kornblomst, resistent fuglegræs, kamille, valmue, meget spildraps samt enårig rapgræs, vindaks, alm. rajgræs og alm. tokimbladet ukrudt Ca 12 dage senere	St. 10-11: Mateno Duo + Boxer/Roxy	0,5 ltr. + 0,7 ltr.	Hvor der ønskes yderligere effekt på væselhale!
	Atlantis OD	0,75 ltr.	
Alm. og ital. rajgræs (stor bestand), enårig rapgræs, alm. rapgræs, vindaks samt alm. tokimbladet ukrudt: agerstedmoder, burresnerre, forglemmigej, fuglegræs, kamille, tvetand, ærenpris	St. 10-11: Boxer/Roxy + Legacy 500 SC	1,5-2,0 ltr. + 0,05-0,1 ltr.	Opfølgning i efteråret med Topik på nyfremspiret græs, og i foråret med Broadway/Cossack. Min. 2 l/ha Boxer/Roxy for at forebygge resistens hos agerrævehale.
	Opfølgning st. 12-13 (efterår): Topik EC + Renol	0,2 ltr. + 0,5 ltr.	

Bemærk, 0,5 l/ha Mateno Duo svarer til 0,1 l/ha Legacy + 0,4 l/ha Fenix.